

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Ν. ΣΤΑΜΠΟΛΩΦ

Ὁ κ. Σταμπολῶφ μὲ τὰ βράτια του καὶ τὰ ἄλλα τολμήματά του κρατεῖ ἀνάστατον τὴν Εὐρώπην καὶ ἐκλύει τὴν γενικὴν προσοχὴν, ἐπομένως καὶ τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν, ἐπιθυμούντων βεβαίως νὰ ἴδωσι τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ νὰ μάθωσι βιογραφικὰς τινας πληροφορίες τοῦ Βουλγάρου πρωθυπουργοῦ. Ἡ δημοσιευομένη σήμερον εἰκὼν ἐλήφθη ἐκ φωτογραφίας, ἣν αὐτὸς ὁ κ. Σταμπολῶφ ἐνεχειρίσεν εἰς φίλον τοῦ «*Ἀστὺς*», γνωρίζων τὸν προορισμὸν αὐτῆς, αἱ δὲ παρεχόμεναι κατωτέρω βιογραφικαὶ σημειώσεις προέρχονται ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῶν φίλου πολὺ καλῶς γνωρίζοντος τὸν τολμηρὸν τῆς Βουλγαρίας Πρωθυπουργόν.

Ὁ ἐν Σοφίᾳ λοιπὸν φίλος ἡμῶν ἔχει τὸν λόγον :

Ὁ Στέφανος Σταμπολῶφ ἐγεννήθη ἐν Τυρνόβῳ τῆς Βουλγαρίας τῇ 1853, ἐπομένως ἔχει νῦν ἡλικίαν 36 ἐτῶν. Δεκαεταστὴς ἀπῆλθεν εἰς Ὀδησὸν, ὅπου εἰσῆχθη εἰς ἱερατικὴν τινα σχολὴν· ἐπειδὴ ὅμως οὐδαμῶς ἤρμοξε πρὸς τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ τοῦ καλοῦργου ὁ βίος κατέλιπε τὰ βάρη τοῦ σχολείου τούτου, περιβλήθει τὸν μανδύαν τοῦ συνομῶτου καὶ ἀναμειχθεὶς εἰς μυστικὴν ἱταίριαν σκοποῦσαν τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Βουλγαρίας· ἕνα καὶ τούτου ὅμως ἐξωρίσθη ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας τῆς πόλεως ταύτης· Ἐπανελθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἤρξατο ἐνεργῶν ὑπὲρ τῆς ἐπαναστάσεως, τὸν Σεπτέμβριον δὲ τοῦ 1875 ἐν Ἐσξή-Ταγρᾷ ἀνέψασι τὴν σημαίαν τῆς ἀνταρσίας, ἔχων συμβαλόν καὶ τὸν Ζαχαρίαν Στογιάννοφ, τὸν πρὸ μικροῦ τελευτήσαντα Πρόεδρον τῆς Βουλῆς. Τοῦ κινήματος κατασταλέντος, κατέφυγεν εἰς Ρουμανίαν, ἔνθα μετέσχε τῆς συντάξεως τῆς «*Σημαΐας*» καὶ τῆς «*Νέας Βουλγαρίας*», βουλγαρικῶν ἐφημερίδων ἐκδομένων ἐν Βουκουρεστίῳ. Τῇ 1876 ἐπανερχεται εἰς Τυρνόβον, ὁπότεν καὶ πάλιν ἀθροάζεται νὰ καταφύγῃ εἰς Ρουμανίαν συνεπείᾳ νέας ἐπαναστατικῆς ἀποτυχίας.

Κατὰ τὸν ρωσσοτουρκικὸν πόλεμον, ἐπανελθὼν εἰς Βουλγαρίαν, ἐκλέγεται μέλος τῆς ἐν Τυρνόβῳ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ὑπέγραψε δὲ ἐκ τῶν πρώτων τὴν διαμαρτυρίαν κατὰ τοῦ διαμελισμοῦ τῆς πατρίδος του καὶ διακρίθη ὡς ῥήτωρ κατὰ τὰς ἐν τῇ Συνελεύσει συζητήσεις.

Μετὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ πρώτου Ὑπουργεῖου, τάσσεται εἰς τὴν πτέρυγαν τῆς ἀντιπολιτεύσεως, κατὰ δὲ τὸ πραξικόπημα τοῦ 1881, ὅτε κατηργήθη τὸ Σύνταγμα ὑπὸ τοῦ Ἡγεμόνος Ἀλεξάνδρου, ὁ Σταμπολῶφ ἐπακολουθεῖ ὑπερμαχῶν τῶν φιλελευθέρων ἰδεῶν, τότε μόνον συμφιλιωθείς τῷ Ἡγεμόνι, ὅτε οὗτος ἀπέδωκε τῇ Βουλγαρίᾳ τὸ Σύνταγμα τοῦ Τυρνόβου.

Θριαμβεύσας μετὰ τοῦ Καραβέλωφ εἰς τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1884, ἐξελέγη Πρόεδρος τῆς Βουλῆς. Τὴν θέσιν ταύτην διατήρησε μέχρι τοῦ 1886, ὅτε ἐγένετο εἰς τῶν ἀνθηγεμόνων.

Κατὰ τὴν ἐκθρόνισιν τοῦ Ἡγεμόνος Ἀλεξάνδρου, τὴν 9ην Αὐγούστου 1886, εὗρισκετο ἐν Τυρνόβῳ. Ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ὁ Σταμπολῶφ ἀνέπτυξεν ἅπασαν τὴν ἐνεργητικότητά καὶ τὸ θρασυτήριον τοῦ χαρακτῆρός του. Μόνος εἰς Τυρνόβον ὡς Πρόεδρος τῆς Βουλῆς καὶ περιβαλλόμενος τολμηρότατα τὴν ἀντιπροσωπείαν τοῦ ὅλου ἔθνους, ἐδημοσίευσε τὰς φλογερὰς καὶ νευρώδεις ἐκείνας προκηρύξεις του, δι' ὧν καταπεραυνῶν τὴν Κυβέρνησιν καὶ προσεκάλει τὸν βουλγαρικὸν λαὸν νὰ μὴ ἀπακούῃ εἰς αὐτήν.

Ἡ τόλμη καὶ τὸ πολιτικὸν θάρρος του, ἡ δραστηριὰ ἐνέργειά του καὶ ἡ ἐπίκαιρος συνεννόησις του μετὰ τοῦ νῦν Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, τότε δὲ διοικητοῦ τοῦ στρατοῦ Φίλιππουπόλεως, Μουτκούροφ, ἤγαγον εἰς αἶγιον πέρας τὴν ἀντεπανάστασιν, ἥτις ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Ἡγεμόνος Ἀλεξάνδρου, καταθίντος ὅμως ἀνεξηγήτως τὴν Ἡγεμονίαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἀυτοκράτορος τῆς Ρωσσίας ἐν Ρουχτσουκίῳ καθ' ὃν χρόνον ὁ Σταμπολῶφ προτίθει αὐτῷ ν' ἀνακηρύξῃ τὴν Βουλγαρίαν εἰς βασιλείαν.

Γενόμενος μέλος τῆς Ἀνθηγεμονίας καὶ Πρόεδρος αὐτῆς διατήρησε τὴν τάξιν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ ἐργάσθη ὑπὲρ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἡγεμόνος Φερδινάνδου, ὑπὸ τοῦ ὁποίου τὴν ἡγεμονίαν κατέστη παντοδύναμος ἐν Βουλγαρίᾳ.

Ὁ Σταμπολῶφ εἶνε συμπαθὴς ἀνὴρ, ἀναστήματος· μετρίου μὲ ζωηροτάτους ὀφθαλμοὺς καὶ γλυκεῖαν φυσιογνωμίαν, ἐξέχων μεταξὺ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ ρητόρων ἐν ὧραις δὲ σχολῇς ὁ Βούλγαρος Πρωθυπουργὸς δὲν ἀπαξιοῖ νὰ γράφῃ... στίχους. Κατὰ τὴν ἐν τῷ παρελθόντι χειμῶνι περιοδείαν τοῦ Πρίγκηπος Φερδινάνδου ἐγνώρισα προσωπικῶς αὐτὸν μετὰ τοῦ Νάτσβεitz, τότε Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν. Ἐνῷ δὲ ὁ τελευταῖος οὗτος διατέλει σοβαρώτατος καὶ βραχυλόγος, ὁ κ. Πρωθυπουργὸς τὸναντίον ἦτο διαχυτικώτατος καὶ ἐλάλει πρὸς τοὺς παρόντας μετ' ἐλευθεροστομίας ἐμποιοῦσας μεγάλην ἐντύπωσιν. Ἄνθρωπος μετὰ τοιοῦτου θάρρους ἐκφράζειν τὰς γνώμας αὐτοῦ περὶ τὰ προσιώπων καὶ πραγμάτων, ἔχει ἀναντιρρήτως συνείδησιν τῆς δυνάμεως του καὶ βεβαίως δὲν εἶνε κοινὸς ἄνθρωπος.

Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ

Τὸ Πανελλήνιον ἤδη ἔμαθεν, ὅτι ἀπεκτιθήσαμεν διάδοχον τοῦ Διαδόχου, καὶ τὸ ἔμαθε μὲ τόσας λεπτομερείας, ὥστε εἶνε ἀδύνατον ν' ἀμφισβῆται. Ἡ νεαρὰ δυναστεία ἀπέδειξεν ὁμολογουμένως θαυμασίαν γονιμότητα καὶ ἐρριζώθη τόσον πολὺ, ὥστε δὲν θὰ ἡδύνατο εἰς τὸ ἐξῆς νὰ γείνη λόγος περὶ ἀνατροπῆς αὐτῆς ἀνεῦ τοῦ κινδύνου σπουδαίας ἐλαττώσεως τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ βασιλείου. Ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ συμπτώσει ἡ μνήμη ἀκουσίως ἀναπολεῖ τὸ ζεῦγος τῶν ἀτυχῶν πρώτων ἡγεμόνων τῆς Ἑλλάδος, οὓς τὸ φυσικὸν ὑστέρημα τῆς ἀτεκνίας μᾶλλον ἢ τὰ πολιτικὰ πράγματα ὠδήγησαν εἰς πικρὰν ἐξορίαν.

Ἐστρεφον ἐκεῖνοι περιαλγεῖς τὸ βλέμμα περίξ τοῦ ἐρήμου θρόνου τῶν καὶ δὲν συνήντων κανένα νεαρὸν βλαστόν, ἔρεισμα τῆς δυναστείας τῶν καὶ εὐσίμων προσωποποίησιν τῶν ἐλπίδων τοῦ μέλλοντος· ἐνῷ σήμερον, ὡς νὰ ἤθελεν ἡ τύχη ν' ἀμείψῃ δαψιλῶς τὸ ἔθνος δι' ὅλην ἐκείνην τὴν πολυετῇ στείρωσιν, νεοσσὶά ὁλόκληρος ἡγεμονιδῶν πληροὶ τ' ἀνάκτορα τῆς Ἑλλάδος χαρμολύου θορύβου καὶ παρὰ τὰ σκιερὰ ἄλση τῆς Δικελείας οἱ κλαυθμηρισμοὶ τοῦ νεογεννήτου ἡγεμονοπαίδος συνενοῦνται μὲ τοὺς τοῦ θεοῦ του Χριστοφόρου, μόλις ἀποβαλόντος τὰ σπάργανα, καὶ ὁ βασιλεὺς Γεώργιος, τοῦ ὁποίου τὴν ἀκμαίαν ἀνδρικήν καλλονὴν συμπαθῶς ἐθαύμασαν κατ' αὐτὰς—κατὰ τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ ἐν Μιλάνῳ ἀνταποκριτοῦ τῆς «*Ἀκροπόλεως*»—αἱ καλλιθέλαροι Μιλανέζαι ἀποκτᾷ ἐγγόνους ταῦτοχρόνως σχεδὸν καὶ παρὰ τὸν Ἰλισσὸν καὶ παρὰ τὸν Νέβαν. Ἐπειδὴ δὲ χάριτι θεῆς ὁ Βασιλεὺς μας ἔχει ἄριστα, ἡ δὲ πολιτικὴ κατάστασις τῆς χώρας δὲν παρέχει αὐτῷ τόσοις περισπασμοῦς καὶ εὐθύναις, ὥστε νὰ ὑποσκάψῃ τὴν ὑγείαν του, καὶ ἐπειδὴ ἀπ' ἑτέρου ὁ μὲν ὑψηλῆς κ. Ροντήρης ἔχει ἀπκρνηθῇ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὰς περὶ βασιλοκτονίας ιδέας του, οἱ δὲ κ.κ. Λεβίδης καὶ Παπαγιαννακόπουλος μεθ' ὅλας τὰς αἰμοχαρεῖς διαβεβαιώσεις τῶν δὲν εἶνε φόβος νὰ ἐπαναλάβωσι τοὺς στυγνοὺς ἀθλοὺς τοῦ Κρόμουελ καὶ τοῦ Ροβεσπιέρρου ὑπὸ τὸν ἥπιον οὐρανὸν τῆς Ἑλλάδος τὰ πάντα προμηνύουσιν, ὅτι ὁ νῦν ἀνάσσει ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος δὲν θὰ ὑπερβῇ τὰ πρᾶθρα θαλεροῦ γήρατος πρὶν ἢ σφίγγῃ εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ διασέγγονον, τουτέστι διάδοχον τοῦ διαδόχου τοῦ Διαδόχου καὶ οἱ Ἕλληνες θὰ ἴδωσι τὸ σπάνιον εὐτύχημα νὰ ἔχωσι δυναστείαν ἐξησφαλισμένην ἐπὶ γενεὰς γενεῶν καὶ ἡ πατριαρχικὴ αὐλὴ τῶν Ἀθηνῶν νὰ ἐπισκιάσῃ τὴν πεφνημισμένην τῆς Κοπενάγης.

Τὸ νεογνὸν δὲν ἔρχεται εἰς τὸν κόσμον ἀκριβῶς εἰπεῖν ἐν ἡμέραις ἐθνικῆς εὐημερίας καὶ δόξης καὶ παρὰ τοὺς εὐσεβεῖς πόθους οἱ ἐνέπνευσεν εἰς τὸν δήμαρχον Ἀθηναίων καὶ τοὺς ἄλλους ἐν Δεκελείᾳ ὁ καθαρὸς ἀὴρ καὶ ἡ ἐκλεκτὴ πανδαισία τοῦ Τατοῦ, τὰ σύννεφα θολὰ καὶ ἀπειλητικὰ βαρύνουσι τὸν ὀρίζοντα· ὁπότεν προκύπτει περιοδικῶς, ἰδίως ἐν ἡμέραις ἐπισήμων πανηγύρεων καὶ συμποσίων, τὸ ὠχρίασαν ἐκ τῆς πολυκαιρίας ἰνδαλμα τῆς Μεγάλης Ἰδέας. Γεννᾶται ὅμως βεβαίως ἐν ἐποχῇ ψυχραιμίας καὶ πεζότητος, ἀπόδειξις δὲ ὅτι εἰσίγησε κατὰ τὴν περιστάσιν ταύτην ἡ φλύαρος Μοῦσα τῶν συγχρόνων ὑμνωδῶν καὶ ὁ Θεὸς διεφύλαξεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τῶν στίχων, ὅστις ἠπέιλησεν ἄλλοτε νὰ καταποντίσῃ τὸ λίκνον τοῦ πατρὸς του. Ἀλλ' ἐν τοιαύταις πεζαῖς ἐποχαῖς συνήθως ἐπικρατοῦσι σκέψεις θετικαὶ καὶ σώφρονες, εὐτύχημα δὲ θὰ ἦτο ἐν τῇ Αὐλῇ τῆς Ἑλλάδος ἤρχιζεν ἀπὸ τοῦδε τοῦλάχισ-